

ምዕራፍ ሁለት

ማባዛትና ማካፈል እስከ 100

2.1. ያለ ቀሪ በ2 እና በ10 ማባዛትና ማካፈል ክለሳ

2.1.1 በ2 ማባዛት እና ማካፈል

በ2 ማባዛት

ተግባር 2.1

በእያንዳንዱ ሳጥን ውስጥ የሚገኙትን ጠጠሮች በመቁጠር የማባዛት ውጤቱን ባዶ ቦታው ላይ ሙሉ::

1. $1 \times 2 =$ _____
2

2. $= 2 \times 2 =$ _____
2 2

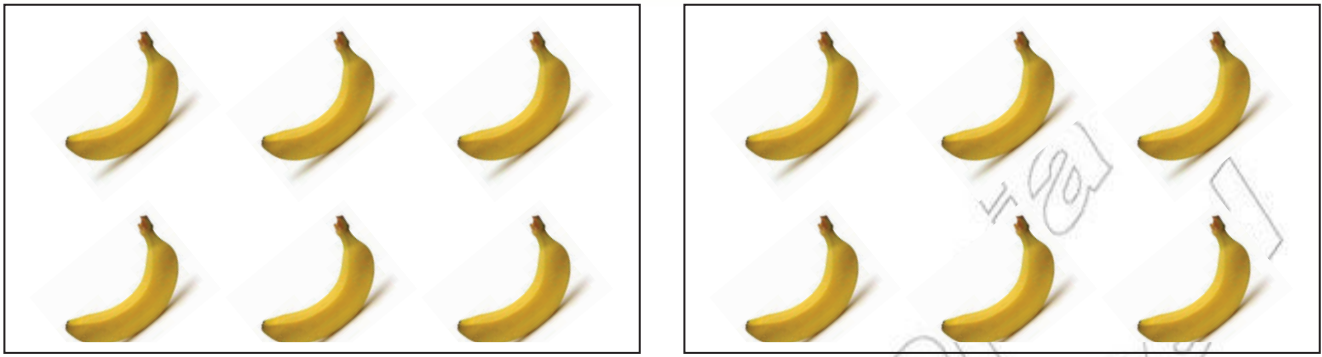
3. $= 3 \times 2 =$ _____
2 2 2

4. $= 4 \times 2 =$ _____
2 2 2 2

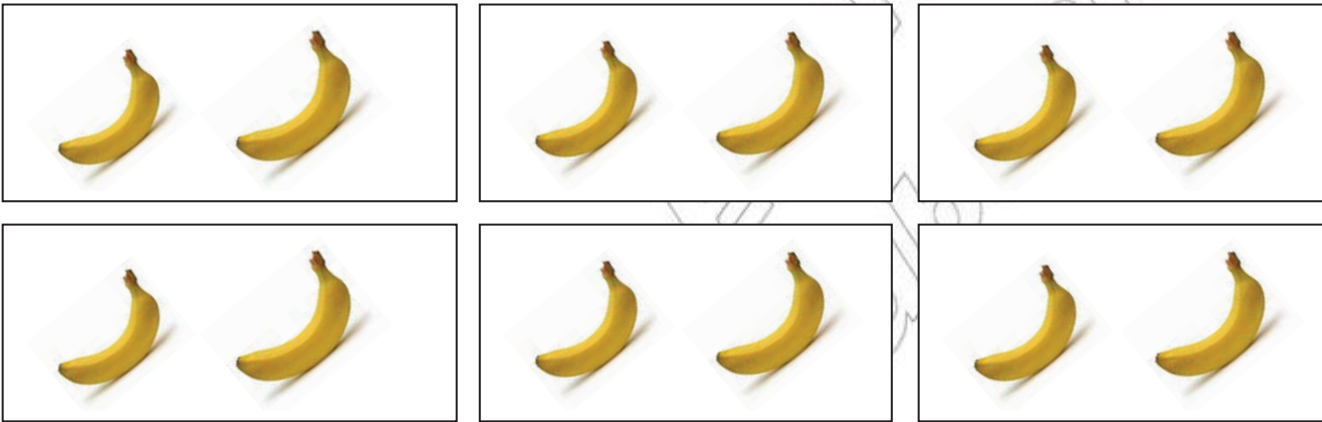
5. $= 5 \times 2 =$ _____
2 2 2 2 2

6. $= 6 \times 2 =$ _____
2 2 2 2 2 2

ምሳሌ:-

$$6 + 6 = 2 \times 6 = 12$$

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 6 \times 2 = 12$$

በሒሳባዊ አረፍተ ነገር ሲገለፅ $6 \times 2 = 12$ ፣ ሲነበብ 6 ሲባዛ በ2 እኩል ይሆናል 12 ወይም 6 ጊዜ 2 ይሆናል 12 ተብሎ ነው።

$$2 \times 6 = 12$$

2 እና 6 የ12 አብዥዎች ሲሉ 12 ደግሞ የ2 እና የ6 ብዜት ይባላል።

የሁለት ብዜትን የሚያሳይ ሰንጠረዥ።

×	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40

☺ አስተውሉ

በሁለት ማባዛት ማለት ውጤቱ የሙሉ ቁጥሩን እጥፍ አደረግን ማለት ነው።

ሀ. $2 \times 0 = 0$

ሠ. $2 \times 4 = 8$

ቤ. $3 \times 2 = 6$

ለ. $2 \times 1 = 2$

ረ. $2 \times 5 = 10$

ተ. $4 \times 2 = 8$

ሐ. $2 \times 2 = 4$

ሰ. $0 \times 2 = 0$

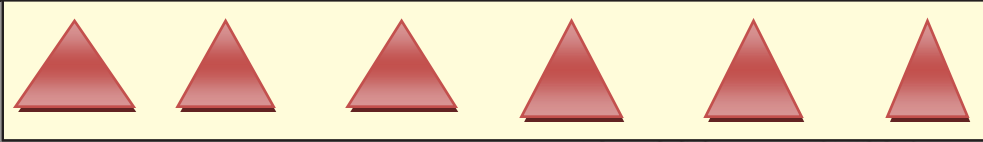
ቸ. $5 \times 2 = 10$

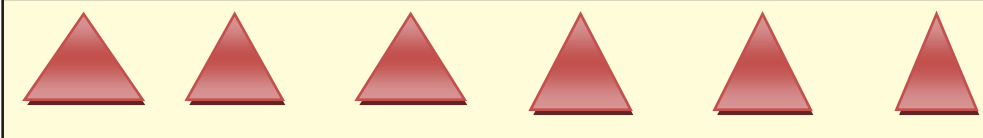
መ. $2 \times 3 = 6$

ሸ. $1 \times 2 = 2$

መልመጃ-2 ሀ

1. የሚከተሉትን ባዶ ቦታዎች ሙሉ።

ሀ.

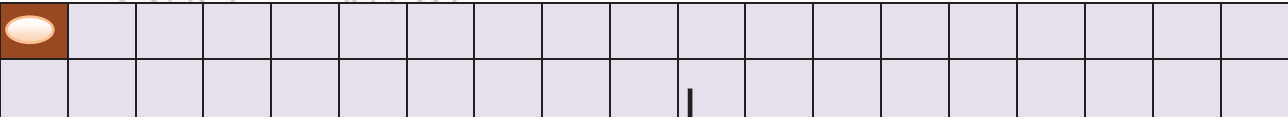

_____ + _____ = _____ ወይም $2 \times \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$

ለ.

_____ + 9 = 18 ወይም _____ $\times$ _____ = 18

ሐ.

አንድ ቦታ ካሬ ትባላለች

አንድ ካሬ አንድ እንቁላል ታስቀምጣለች። በጠቅላላው ስንት እንቁላሎችን

ማስቀመጥ ይቻላል? በማባዛት ስሌት ስናስቀምጠው _____ $\times$ _____ = _____

2. ሳጥኑን የሚወክሉ ሙሉ ቁጥሮች ፈልጉ::

ሀ. $\square \times 2 = 18$

ሐ. $2 \times \square = 42$

ለ. $\square \times 2 = 24$

መ. $2 \times \square = 46$

3. ከሚከተሉት ሙሉ ቁጥሮች መካከል የ2 ብዜት የሆኑትን ሙሉ ቁጥሮች በማክበብ ለዩ::

ሀ. 42፣ 45፣ 24፣ 6፣ 7፣ 69፣ 75፣ 82፣ 94፣ 99፣ 3

ለ. 5፣ 7፣ 9፣ 10፣ 12፣ 13፣ 16፣ 20፣ 23፣ 27፣ 30

ሐ. 15፣ 19፣ 21፣ 26፣ 3፣ 34፣ 37፣ 39፣ 48፣ 50፣ 55

መ. 52፣ 56፣ 59፣ 62፣ 63፣ 66፣ 71፣ 73፣ 76፣ 77፣ 85

4. በ 31 እና በ41 መካከል የሚገኙ የሁለት ብዜቶች ስንት ናቸው? በቅደም ተከተል ዘርዝሩ::

5. አንድ የዶሮ እርባታ ጣቢያ 47 እንቁላል ጣይ ዶሮዎች አሉት:: የዶሮዎቹ እግር በጠቅላላው ስንት ነው?

6. በክፍል ውስጥ 36 ወንበሮች አሉ:: በእያንዳንዱ ወንበሮች ላይ ሁለት ሁለት ተማሪዎች ተቀምጠው ይገኛሉ:: በክፍሉ ውስጥ ያሉት ተማሪዎች ብዛት ስንት ነው?

7. አንድ ወላጅ አባት 42 ደብተሮች ገዛ:: እያንዳንዱን ደብተር በ 2 ብር ዋጋ ቢገዛ በጠቅላላው ደብተሮችን በስንት ብር ገዛ?

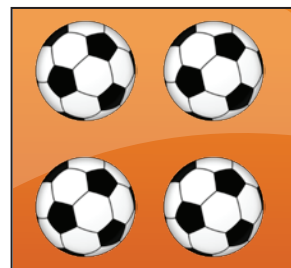
በሁለት ማካፈል (በ2 ማካፈል)

ሀ.

8

÷

2

=

4

	÷ 2
2	1
4	2
6	3
8	4

8 ÷ 2 = 4

8 ተካፍይ

2 አካፍይ

4 ድርሻ ይባላል።

መልመሻ-2 ለ

1. የሚከተሉትን መሬት ቁጥሮች አካፍሉ።

- ሀ. $26 \div 2 = \square$ መ. $16 \div 2 = \square$ ረ. $44 \div 2 = \square$
 ለ. $30 \div 2 = \square$ ሠ. $40 \div 2 = \square$ ሸ. $50 \div 2 = \square$

2. ሠንጠረዦችን በደብተራችሁ ላይ ገልብጡና ባዶ ቦታውን መሉ።

ሀ.

	÷ 2
36	
38	
46	
	24
62	
	7

ለ.

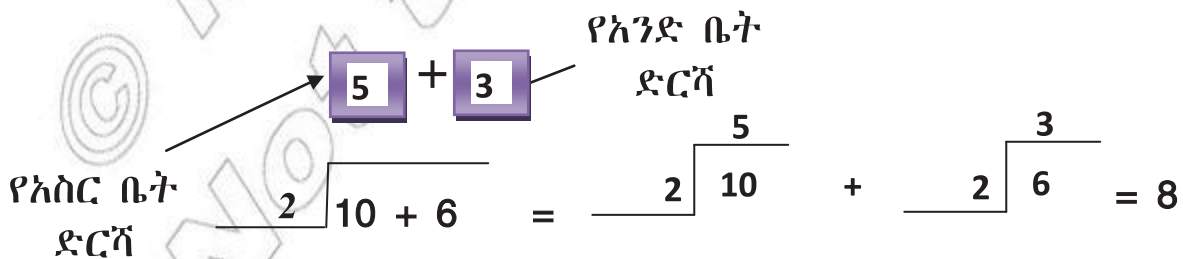
	÷ 2
20	
30	
40	20
50	
60	

በምሳሌው መሠረት በሣጥኑ ውስጥ የሚገኘውን የቁጥር ዋጋ አግኙ።

ምሳሌ 1:- $16 \div 2 = \boxed{8}$
 ምክንያቱም $\boxed{8} \times 2 = 16$

ምሳሌ 2:- $22 \div \boxed{2} = 11$ ምክንያቱም $\boxed{2} \times 11 = 22$

ምሳሌ 3:- 1) $16 \div 2$

መልመሻ-2 ሐ

1. በምሳሌው መሠረት በሣጥኑ ውስጥ የሚገባውን የቁጥር ዋጋ አግኙ።

ሀ. $20 \div 2 = \square$

ሐ. $40 \div \square = 20$

ለ. $18 \div 2 = \square$

መ. $82 \div \square = 41$

2. የሚከተሉትን በምሳሌው መሠረት አስሉ።

ሀ. $52 \div 2 = \frac{\square + \square}{2} = \frac{\square}{2} + \frac{\square}{2} = 26$

ለ. $66 \div 2 = \frac{\square + \square}{2} = \frac{\square}{2} + \frac{\square}{2} = \square$

ሐ. $84 \div 2 = \frac{\square + \square}{2} = \frac{\square}{2} + \frac{\square}{2} = \square$

3. አቶ ሀሰን 24 ደብተሮችን ገዝቶ ለሁለት ልጆቹ እኩል ቢያካፍላቸው እያንዳንዳቸው ስንት ደብተሮች ይደርሳቸዋል?

4. የአስቻለው እድሜ 40 ዓመት ነው። አስቻለው የእህቱን የአለሚቱን እድሜ እጥፍ ቢሆን የአለሚቱ እድሜ ስንት ነው?

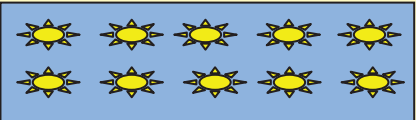
2.1.2. በ10 ማባዛትና ማካፈል

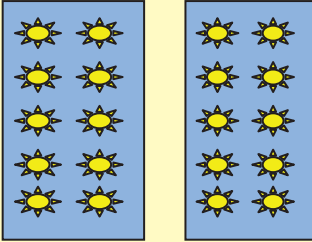
በ10 ማባዛት

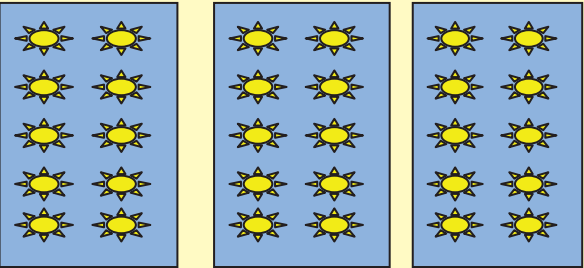
ተግባር 2.2 በቡድን በቡድን በመሆን ተወያዩበት።

ሳጥኑን ሙሉ።

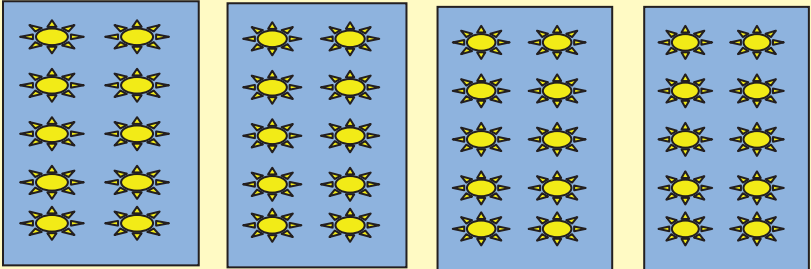
ምሳሌ፡-

1. $1 \times 10 = \square$

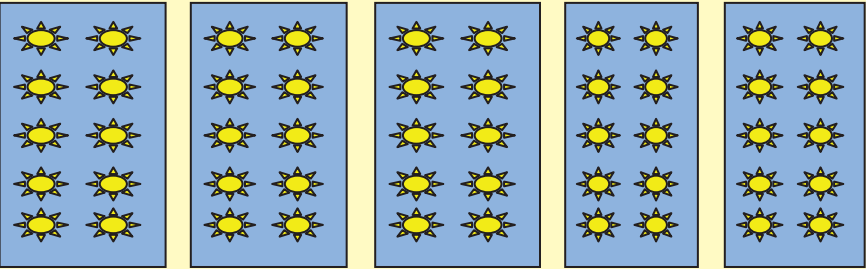
2. $2 \times 10 = 20$

3. $3 \times 10 = \square$

10 + 10 + 10

4. $4 \times 10 = \square$

10 + 10 + 10 + 10

5. $5 \times 10 = \square$

10 + 10 + 10 + 10 + 10

የ10 ብዛት

$1 \times 10 = 10$

$4 \times 10 = 40$

$7 \times 10 = 70$

$10 \times 10 = 100$

$2 \times 10 = 20$

$5 \times 10 = 50$

$8 \times 10 = 80$

$3 \times 10 = 30$

$6 \times 10 = 60$

$9 \times 10 = 90$

መልመጃ-2 መ

1. ለሚከተሉት ጥያቄዎች በሣጥኑ የሚገባውን ቁጥር ፈልጉ::

ሀ. $\square \times 10 = 60$

ሐ. $\square \times 10 = 10$

ለ. $10 \times \square = 80$

መ. $10 \times \square = 30$

2. ሠንጠረዥን በደብተራችሁ ገልብጡና ባዶ ቦታውን ሙሉ::

ሀ.

ለ.

×	5	7	8	2	9	10
10						

×	3	4	5	6	7	8	10
10						80	

የ10 ብዜቶች ዘርዝሩ::

ለ. በዜሮ እና በ99 መካከል የሚገኙትን የ10 ብዜቶች ዘርዝሩ::

ሐ. የ6ን እና የ5ን 10 እጥፍ ፈልጉ::

በ10 ማካፈል

ተግባር 2.3 የሚከተሉትን ጥያቄዎች በቡድን በቡድን በመሆን ተወያይታችሁ መልስ ሰጡ::

- 30 ሙዞችን ለ10 ተማሪዎች ብናከፋፍላቸው ለእያንዳንዳቸው ስንት ስንት ሙዞች ይደርሳቸዋል? ስናካፍል በእጃችን የሚቀር ሙዝ ይኖራል?
- በክፍላችሁ ውስጥ የሚገኙትን 40 ወንበሮች በአስር በአስር ብትመድቧቸው ስንት ምድብ ታገኛላችሁ?
- በ10 እና በመቶ መካከል የሚገኙት ቁጥሮች ሁሉ ለ10 ያለ ቀሪ ሊካፈሉ ይችላሉን?

ምሳሌ 1:-

🍪🍪	🍪🍪	🍪🍪	🍪🍪	🍪🍪	🍪🍪	🍪🍪	🍪🍪	🍪🍪	🍪🍪
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

20 ሻማዎች

$20 \div 10 = 2$ ምክንያቱም $2 \times 10 = 20$ ስለሆነ

ምሳሌ 2:- $40 \div 10 = 4$ ምክንያቱም $4 \times 10 = 40$ ስለሆነ

መልመጃ-2 ሠ

1. የሚከተሉትን አስሉ::

ሀ. $50 \div 10 = \square$

ሐ. $100 \div 10 = \square$

ለ. $70 \div 10 = \square$

መ. $90 \div 10 = \square$

2. ሣጥኑን የሚተኩትን ሙሉ ቁጥሮች ፈልጉ::

ሀ. $\square \div 10 = 2$

ሐ. $40 \div \square = 4$

ለ. $\square \div 10 = 7$

መ. $20 \div \square = 2$

3. በሠንጠረዥ ውስጥ ባዶ ቦታውን ሙሉ::

ሀ.

	÷ 10
10	
20	
40	
	6
80	
100	

2.2. በ0 እና በ1 ማባዛት እና ለ1 ማካፈል

2.2.1. በ0 ማባዛት

ተግባር 2.4 የሚከተሉትን ጥያቄዎች በቡድን በቡድን በመሆን ተወያይታችሁ

መልስ ስጡ::

1. ዜሮ በማባዛት ያለው ልዩ ባህርይ ምንድነው? ተወያዩ::
2. ዜሮን ከሌሎች ሙሉ ቁጥሮች ጋር ማባዛት ይቻላልን?
3. ዜሮ ስንል በቁሳቁስ ብዛት ልንገልፀው እንችላለን?
4. ማንኛውም ሙሉ ቁጥር በዜሮ ሲባዛ ውጤቱ ምን ይሆናል?

ምሳሌ:-

1. $0 + 0 + 0 = 0 \times 3 = 0$

2. $0 + 0 + 0 + 0 + 0 = 0 \times 5 = 0$

3. $0 + 0 = 0 \times 2 = 0$

4. ሀ. $1 \times 0 = 0 \times 1 = 0$

ለ. $2 \times 0 = 0 \times 2 = 0$

· ·

· ·

· ·

$99 \times 0 = 0 \times 99 = 0$

መልመጃ-2 ረ

1. የሚከተሉትን የዜሮን ባህርይ በማስታወስ አስሉ።

ሀ. $60 \times 0 = \square$

ሐ. $8 \times 0 = \square$

ሠ. $100 \times 0 = \square$

ለ. $7 \times 0 = \square$

መ. $0 \times 0 = \square$

2.2.2. በ1 ማባዛትና ለ1 ማካፈል

ተግባር 2.5

1. ሙሉ ቁጥሮች በ1 ሲባዙ ውጤቱ (ብዜቱ) ምን ሊሆን ይችላል? ከክፍል ጓደኞቻችሁ ጋር ተወያዩ።
2. ሙሉ ቁጥሮች በ1 ቢካፈሉ ድርሻው (ውጤቱ) ምን ሊሆን ይችላል? ከክፍል ጓደኞቻችሁ ጋር ተወያዩ።
3. ማንኛውም ሙሉ ቁጥር በ1 ማባዛትም ሆነ ማካፈል ሙሉ ቁጥሩን ይቀይረዋል ወይስ አይቀይረውም? በቡድን ተወያዩበት።

ምሳሌ:-

1. $2 \times 1 = 2$
 $1 + 1 = 2$

2. $1 \times 2 = 2$

3. $1 \times 3 = 3$

4. $3 \times 1 = 3$
 $1 + 1 + 1 = 3$

ለ1 ማካፈል

ምሳሌ 1:- =
 $2 \div 1 = 2$

ምሳሌ 2:-

			$1 \times 3 = 3$
			

$3 \div 1 = 3$

መልመጃ-2 ሸ

1. የሚከተሉትን አስሉ::

- ሀ. $1 \times 5 = \underline{\hspace{2cm}}$ ሐ. $(0+3) \times 1 = \underline{\hspace{2cm}}$ ሠ. $(30 + 0) \times 1 = \underline{\hspace{2cm}}$
 ለ. $5 \times 1 = \underline{\hspace{2cm}}$ መ. $(2+4) \times 1 = \underline{\hspace{2cm}}$ ረ. $1 \times (0 + 30) = \underline{\hspace{2cm}}$

2.3. ማባዛትና ማካፈል በ3፣ በ4፣ በ5፣ በ6፣ በ7፣ በ8 እና በ9

2.3.1. በ3 ማባዛትና ማካፈል

ተግባር 2.6

1. የ3 ብዜት የሆኑትን ሙሉ ቁጥሮች መዘርዘር ትችላላችሁ?
2. በ1 እና በ10 መካከል የ3 ብዜት የሆኑ ስንት ሙሉ ቁጥሮች አሉ?
3. 13 የ3 ብዜት ነውን?

ምሳሌ:-

	$1 \times 3 = 3$
---	------------------

1 ምድብ 3 ብርቱካኖች ያለው::

		$2 \times 3 = 6$
3	+	3
		$= 6$

2 ምድቦች እያንዳንዳቸው 3 ብርቱካኖች አሏቸው::

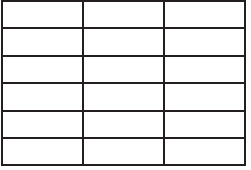
			$= 9$
3	+	3	+
			$= 9$

3 ምድቦች እያንዳንዳቸው 3 ብርቱካኖች አሏቸው::

ስለዚህ $3 \times 3 = 9$

ምሳሌ:-

1. 1
3
 $3 \times 1 = 3$

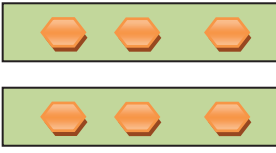
2. 6 $3 \times 6 = 18$
3

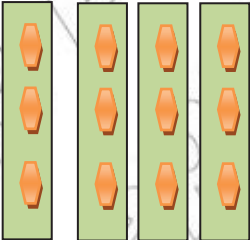
መልመጃ-2 ቀ

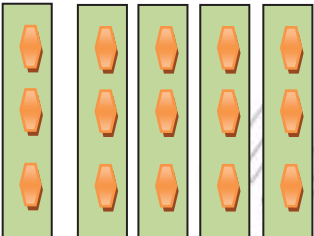
1. የሚከተሉትን ምስሎች በመገንዘብ ባዶ ቦታውን ሙሉ::

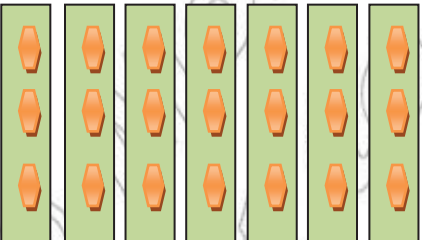
ሀ.
 $\square \times 3 = \square$

ሐ.

 $\square \times 3 = \square$

ለ.
 $\square \times 3 = \square$

መ.
 $\square \times 3 = \square$

ሠ.
 $\square \times 3 = \square$

ረ.
 $\square \times 3 = \square$

2. በሃጥኖች የሚገቡትን ሙሉ ቁጥሮች ፈልጉ::

ሀ. $\square \times 3 = 21$

ሐ. $3 \times \square = 36$

ለ. $\square \times 3 = 24$

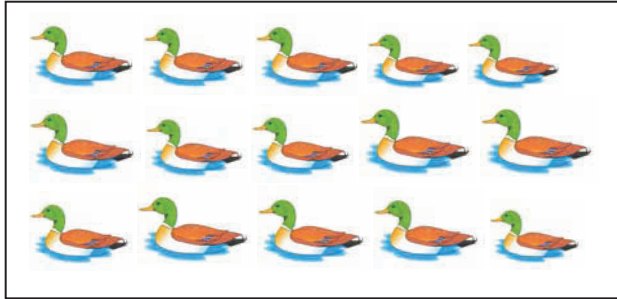
መ. $3 \times \square = 39$

በ3 ማካፈል

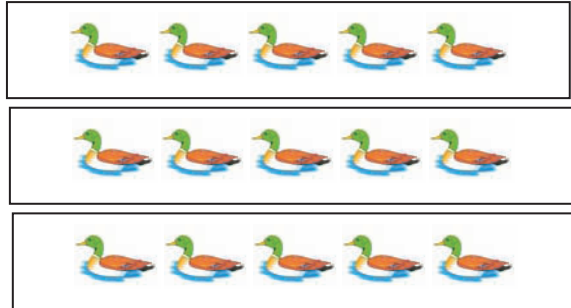
ተግባር 2.7

1. ሁሉም የ3 ብዜት የሆኑ ሙሉ ቁጥሮች ለ3 ይካፈላሉን?
2. በ10 እና በ40 መካከል የሚገኙትን የ3 ብዜቶች ዘርዝሩ::
3. ከ 0 በመጀመር ሦስት ሦስት እየደመራችሁ እስከ 42 ድረስ የሚገኙትን ቁጥሮች ያፉ::

ምሳሌ:-

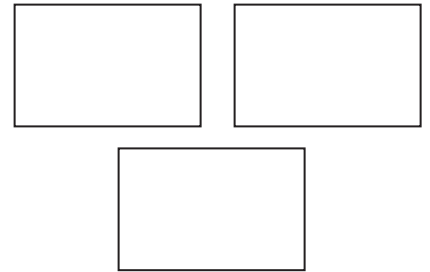
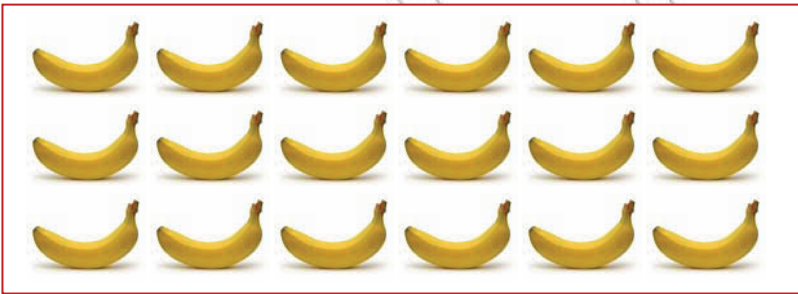
$$15 \div 3 = 5$$

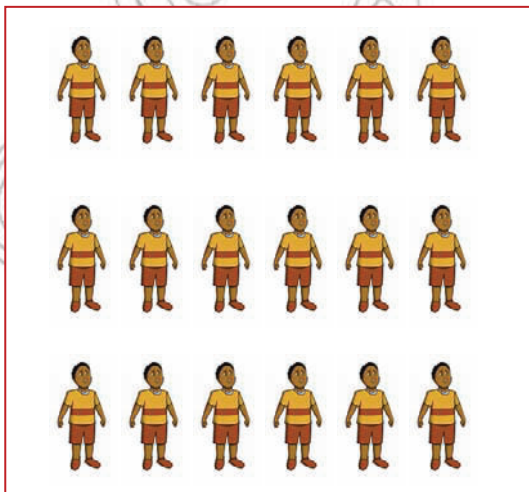
15 ዳኪዬች በ3 ምድቦች ቢመደቡ እያንዳንዱ ምድብ አምስት ዳኪዬዎች ይኖሩታል::

መልመጃ-2 በ

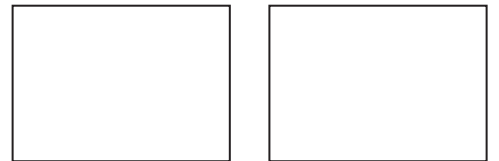
1. በምሳሌው መሠረት ባዶ ሳጥንን ሙሉ::
ሀ.

ለ.

$$18 \div 3 = \square$$

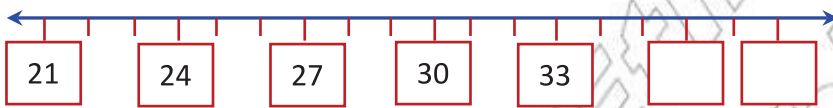

$$\square \div 3 = \square$$

ሐ.

$30 \div 3 = \square$

መ.

ሠ.

U	1	2	4	7	9	12	15	17	21	23	30
U × 3	3	6									

ረ.

U	3	6	9	12	15	18	21	24	30	33	36	39	42
U ÷ 3	1	2	3										

2. የሚከተሉትን በደብተራችሁ ላይ ገልብጣችሁ ያልተሟሉትን ሙሉ ቁጥሮች አሟሉ።

ሀ.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11		13		15		17		19	
21		23		25		27		29	
31		33		35		37		39	
41		43		45		47		49	50
	52		54		56		58		60
	62		64		66		68		70
	72		74		76		78		80
	82		84		86		88		90
91		93		95		97		99	

ለ. በአንድ እና በመቶ መካከል ስንት የ3 ብዬቶች አሉ?

ሐ. ሁሉም የ3 ብዬቶች ለ3 ይካፈላሉ? አዎን ከሆነ እንዴት? አብራሩ።

2.3.2 በ4 እና በ5 ማባዛትና ማካፈል

ተግባር 2.8

- የ4 ብዙቶች ሁሉ የ5 ብዙት ሊሆኑ ይችላሉን? ተወያዩባቸው።
- በ1 እና በ20 መካከል የሚገኙ የ4 እና የ5 ብዙቶችን ዘርዘራችሁ ያላቸውን ግንኙነት ተወያዩበት።
- በ1 እና በ20 መካከል የሚገኙት የ4 እና የ5 ብዙቶች እኩል ናቸውን?

ሀ. በአራት ማባዛት

ምሳሌውን ተመልከቱ።

1. $1 \times 4 = 4$

2. $2 \times 4 = 8$

3. $3 \times 4 = 12$

ለ. በአምስት ማባዛት

1. $1 \times 5 = 5$

2. $2 \times 5 = 10$

3. $3 \times 5 = 15$

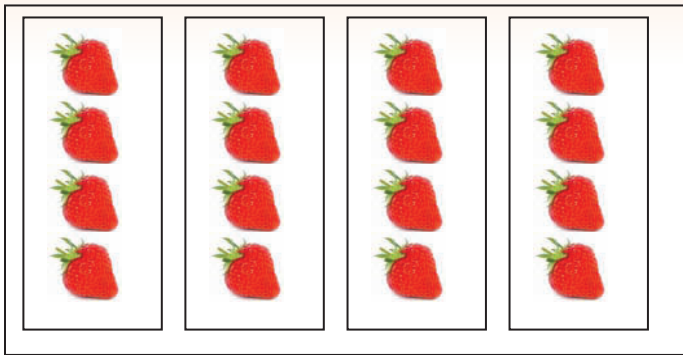
መልመጃ-2 ተ

1. ሀ. ለሚከተሉት ጥያቄዎች ባዶ ቦታውን ሙሉ።

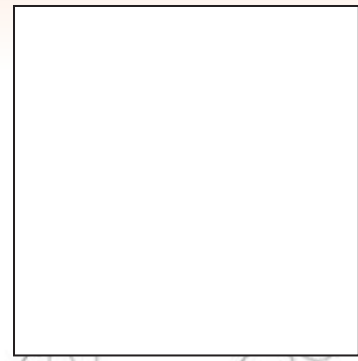
  $\times$ =

4   2   =

ሰ.

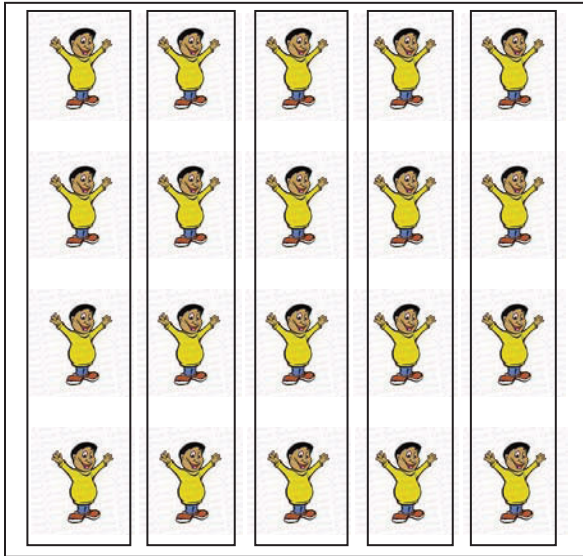

4 × _____

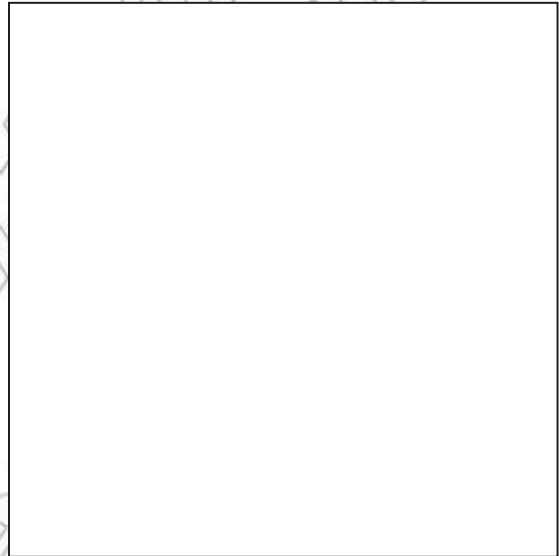

=

ሐ.

5 × 4 =

በ4 ማካፈል

ምሳሌ:-

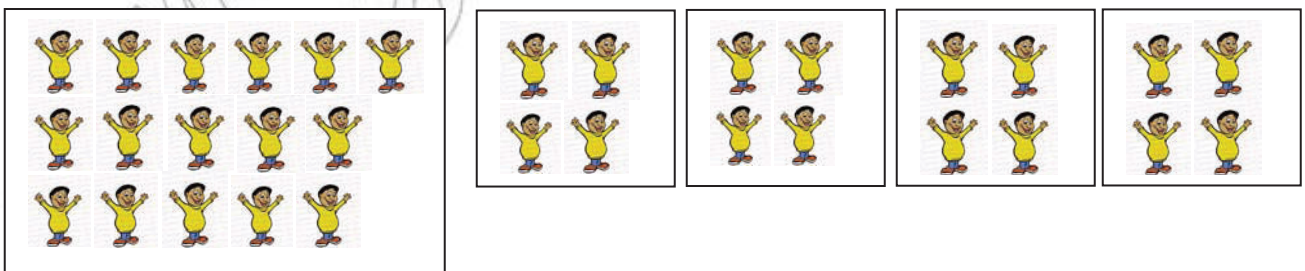
1)

8 ÷ 4 = 2

ምክንያቱም 2 × 4 = 8 ስለሆነ

2)

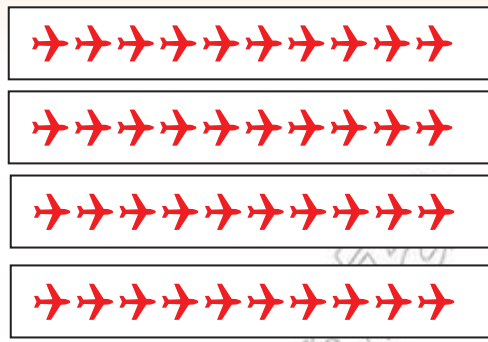
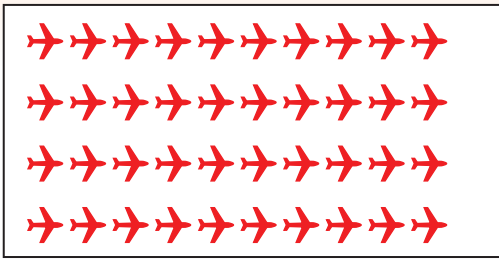

16 ÷ 4 = 4

ምክንያቱም 4 × 4 = 16 ስለሆነ

3)

$$40 \div 4 = 10$$

ምክንያቱም $10 \times 4 = 40$ ስለሆነ

2. ለሚከተሉት ጥያቄዎች በምሳሌው መሠረት አስሉ።

ምሳሌ፡-

1) $20 \div 4 = 5$ ምክንያቱም $5 \times 4 = 20$ ስለሆነ

ሀ. $4 \div 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

ሐ. $5 \div 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

ለ. $12 \div 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

መ. $20 \div 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

3. የሳጥኑን ቦታ ሙሉ።

ሀ. $40 \div \square \div 32 \div \square \div \square \div 20 \div \square \div \square \div \square \div 4$

ለ. $50 \div 45 \div \square \div \square \div 30 \div 25 \div \square \div 15 \div 10 \div \square$

4. ሳጥኑን የሚተካውን ሙሉ ቁጥር አግኙ።

ሀ. $\square \times 4 = 8 \quad \text{፣} \quad 8 \div \square = 4$

መ. $\square \times 5 = 10 \quad \text{፣} \quad 10 \div \square = 5$

ለ. $\square \times 4 = 16 \quad \text{፣} \quad 16 \div \square = 4$

ሠ. $\square \times 5 = 15 \quad \text{፣} \quad 15 \div \square = 5$

ሐ. $4 \times \square = 28 \quad \text{፣} \quad 28 \div \square = 7$

ረ. $\square \times 5 = 25 \quad \text{፣} \quad 25 \div \square = 5$

5. በቀለ 10 የማንጎ ችግኝ መደብ አዘጋጅቷል። በእያንዳንዱ መደብ አራት አራት ችግኞችን ቢተክል በቀለ ስንት የማንጎ ችግኞች ይኖሩታል?

6. በአንድ ክፍል ውስጥ 45 ተማሪዎች አሉ። መምህራቸው በእያንዳንዱ ቡድን አምስት ተማሪዎች አስቀምጠው እንዲወያዩ ቢያደርጉ ስንት ቡድኖች ተፈጠሩ?

7. እስማኤል 10 ግመሎች አሉት። የእስማኤል ግመሎች እግር በጠቅላላው ስንት ነው?

8. በ23 እና በ45 መካከል የሚገኙ የ4 ብዜቶችን ዘርዝሩ።

9. አንድ ጤና ጣቢያ ባለፈው ሳምንት 14 የኤድስ ህመማንን መዘገብ። በዚህ ሳምንት ውስጥ ደግሞ በአምስት እጥፍ ጨመረ። በአጠቃላይ በዚህ ሳምንት ስንት የኤድስ ሕመማን ተመዘገቡ?

2.3.3 በ6፣ 7፣ 8 እና 9 ማባዛትና ማካፈል

በ6 ማባዛትና ማካፈል

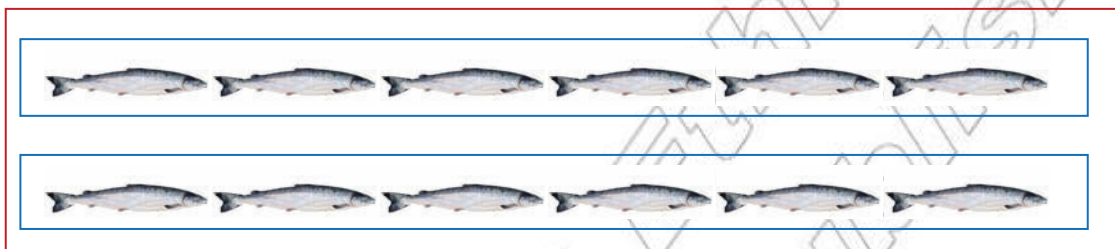
ተግባር 2.9

1. ሁሉም የ6 ብዜቶች የ3 ብዜት ውጤቶች መሆን ይችላሉን?
2. ሁሉም ለ3 ሊካፈሉ የሚችሉ ሙሉ ቁጥሮች ለ6 ሊካፈሉ ይችላሉን? ወይስ በክፊል? ተወያዩባቸው::

ምሳሌ:-

$$1 \times 6 = 6$$

$$2 \times 6 = 12$$

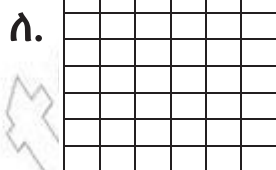
$$3 \times 6 = 18$$

ምሳሌ:-

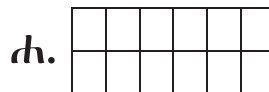
1.ሀ.

$$6 \times 1 = 6$$

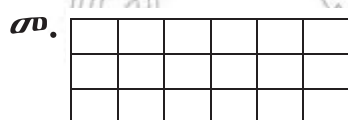
$$1 \times 6 = 6$$

$$6 \times 7 = 42$$

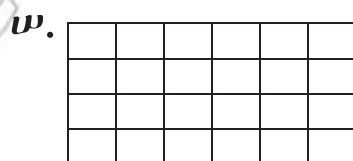

$$6 \times 2 = 12$$

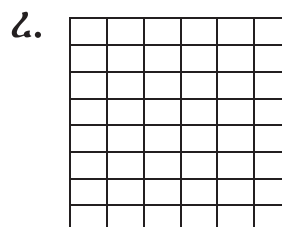
$$3 \times 6 = 18$$

$$6 \times 3 = 18$$

$$4 \times 6 = 24$$

$$6 \times 4 = 24$$

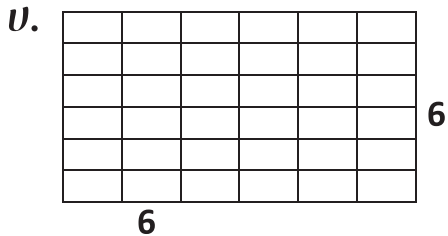
$$6 \times 8 = 48$$

ምሳሌ:-

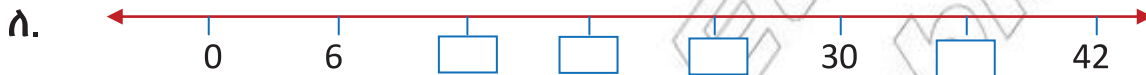
- 1. ሀ. $5 \times 6 = 30$ መ. $9 \times 6 = 54$
- ለ. $7 \times 6 = 42$ ሠ. $10 \times 6 = 60$
- ሐ. $8 \times 6 = 48$

መልመጃ-2 ሸ

1. ባዶ ቦታውን ሙሉ::

$6 \times 6 = \square$

2. የሳጥኑን ዋጋ ሊተካው የሚችል ሙሉ ቁጥር አግኙ::

- ሀ. $\square \times 6 = 42$ መ. $6 \times \square = 42$ ሰ. $10 \times \square = 60$
- ለ. $\square \times 5 = 54$ ሠ. $5 \times \square = 54$ ሸ. $\square \times 10 = 60$
- ሐ. $8 \times \square = 48$ ረ. $\square \times 8 = 48$ ቀ. $4 \times \square = 24$

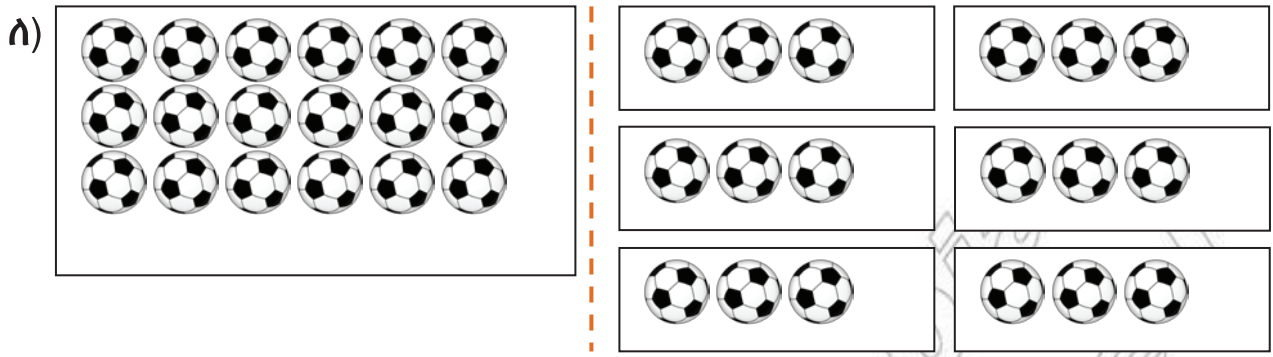
- 3. የአንድ ትምህርት ቤት ተማሪዎች ለጎርፍ ተጋላጭ የሆኑ ቦታዎችን ከጎርፍ ለመጠበቅ 6 ሜትር እኩል ርዝመት ያላቸው 8 እርከኖችን ሰሩ:: ተማሪዎቹ የሠሩት የእርከን ርዝመት በጠቅላላው ስንት ሜትር ነው?
- 4. በተማሪዎች መማሪያ ክፍል ውስጥ 10 አግዳሚ ወንበሮች ይገኛሉ:: በእያንዳንዱ አግዳሚ ወንበር ላይ 6 ተማሪዎች ሊቀመጡ ቢችሉ በሁሉም አግዳሚዎች ላይ ስንት ተማሪዎች ሊቀመጡ ይችላሉ?
- 5. ወ/ሮ ፋጡማ 7 ልጆች አሏት:: እያንዳንዳቸው 6 ደብተሮች ያስፈልጋቸዋል:: ወ/ሮ ፋጡማ በጠቅላላው ስንት ደብተሮች መግዛት አለባት?
- 6. በ20 እና በ30 መካከል ስንት የ6 ብዜቶች ታገኛላችሁ?

ለ6 ማካፈል

ምሳሌ:- ሀ)

$12 \div 6 = 2$
 ምክንያቱም $6 \times 2 = 12$ ስለሆነ

$$18 \div 6 = 3$$

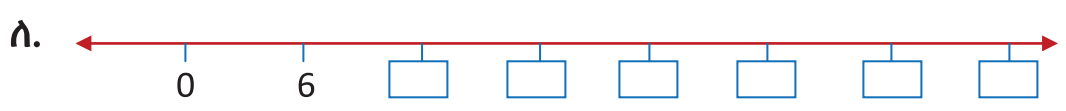
ምክንያቱም $6 \times 3 = 18$ ስለሆነ

መልመጃ-2 ነ

1. የሳጥንን ዋጋ ፈልጉ::

$$24 \div 4 = \square$$

2. በምሳሌው መሠረት አስሉ::

ምሳሌ:- 1

$36 \div 6 = 6$ ምክንያቱም $6 \times 6 = 36$ ስለሆነ

ሀ. $48 \div 6 = \square$ ሐ. $54 \div 6 = \square$ ሠ. $72 \div 6 = \square$

ለ. $60 \div 6 = \square$ መ. $66 \div 6 = \square$ ረ. $78 \div 6 = \square$

ምሳሌ:- 2

$$48 \div \square = 6$$

$$\square = 48 \div 6 = 8$$

$$\square = 8 \text{ ምክንያቱም } 6 \times 8 = 48 \text{ ስለሆነ}$$

ሀ. $60 \div \square = 6$

ሐ. $42 \div \square = 6$

ለ. $54 \div \square = 9$

መ. $36 \div \square = 6$

ምሳሌ:- 3

$$\square \div 6 = 5$$

$$\square = 5 \times 6 = 30$$

ሀ. $\square \div 6 = 4$

ሐ. $\square \div 4 = 6$

ሠ. $\square \div 6 = 3$

ለ. $\square \div 6 = 6$

መ. $\square \div 6 = 7$

ረ. $\square \div 6 = 10$

- አንድ ሀብታም ወላጅ 60 ኪሶችን ለ10 የገጠር ትምህርት ቤቶች እኩል እኩል ቢያከፋፍል እያንዳንዱ ትምህርት ቤት ስንት ስንት ኪሶች ይደርሱታል?
- መሐመድ የበዓል ቀን 30 ከረሜላዎች ለ6 ጓደኞቹ እኩል አካፈላቸው። እያንዳንዳቸው ስንት ስንት ከረሜላዎች ይደርሳቸዋል?

በ7 ማባዛትና ማካፈል

ተግባር 2.10

- 7 የ2 እና የ3 ብዜት ነውን?
- 7 በ 2 ያለቀሪ ይካፈላልን?
- በ 0 እና በ20 መካከል የሚገኙትን የ7 ብዜቶች ዘርዝሩ።
- በ0 እና በ50 መካከል ስንት የ7 ብዜቶችን እናገኛለን። ተማሪዎች በቡድን በቡድን ተወያይታችሁ የደረሳችሁበትን መልስ ለመምህራችሁ አብራሩ።

ምሳሌ:-

ሀ.

$$1 \times 7 = 7$$

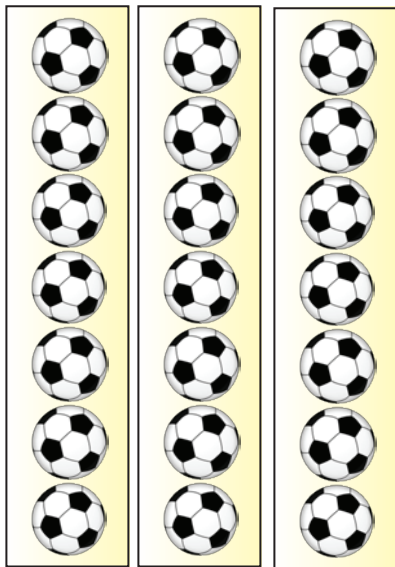
ለ.

$$2 \times 7 = 14$$

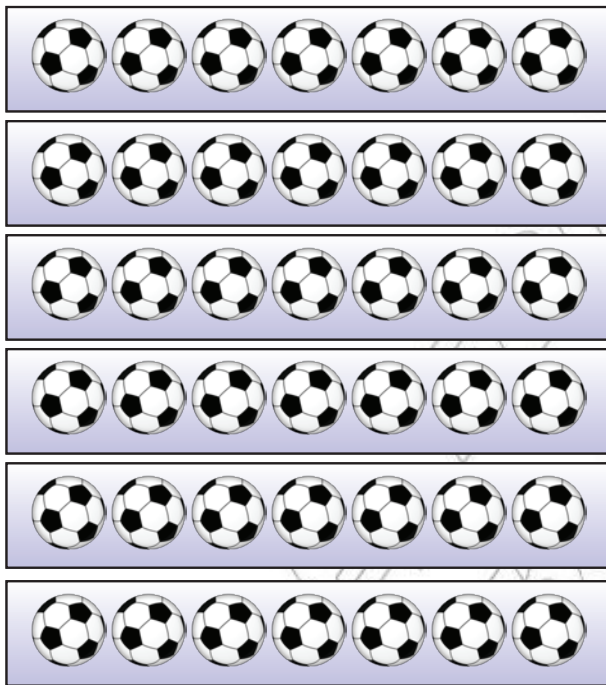
ሐ.

$$3 \times 7 = 21$$

1	2	3	4	5	6	7*
8	9	10	11	12	13	14*
15	16	17	18	19	20	21*
22	23	24	25	26	27	28*
29	30	31	32	33	34	35*
36	37	38	39	40	41	42*
43	44	45	46	47	48	49*
50	51	52	53	54	55	56*
57	58	59	60	61	62	63*

መ.

$$6 \times 7 = 42$$

የ7 ብዜቶች

መልመጃ-2 ኘ

1. የሳጥኑን ቦታ ሊተካ የሚችል ሙሉ ቁጥር አግኙ።

ሀ. $\square \times 7 = 70$

ሐ. $7 \times \square = 70$

ሠ. $\square \times 4 = 28$

ለ. $\square \times 8 = 56$

መ. $8 \times \square = 56$

ረ. $4 \times \square = 28$

2. የሳሙኤል እድሜ 7 ዓመት ነው። የአባቱ የአቶ ከበደ እድሜ የልጁን የሳሙኤልን እድሜ 6 እጥፍ ነው። የአቶ ከበደ እድሜ ስንት ነው?

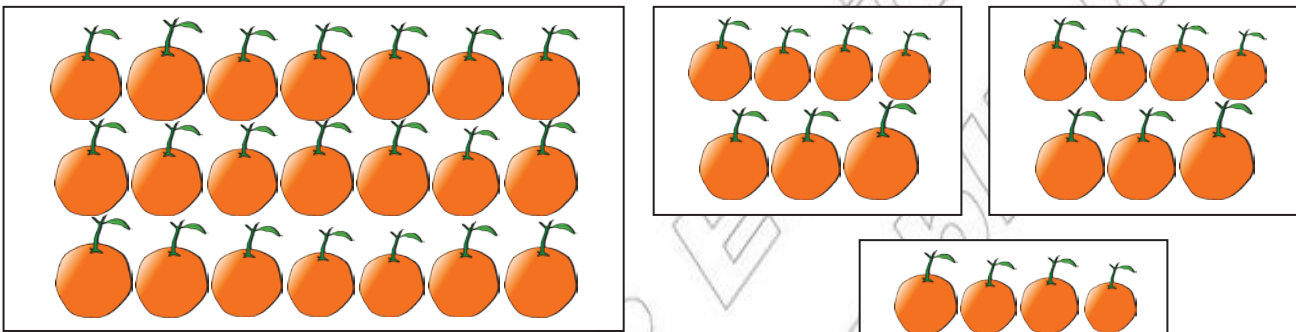
3. አቶ አበበ 9 ልጆችን ይረዳሉ። ለእያንዳንዱ ልጅ 7 ደብተሮች ቢገዙ አቶ አበበ በጠቅላላው ስንት ደብተሮች ገዙ?

ለ7 ማካፈል

ተግባር 2.11

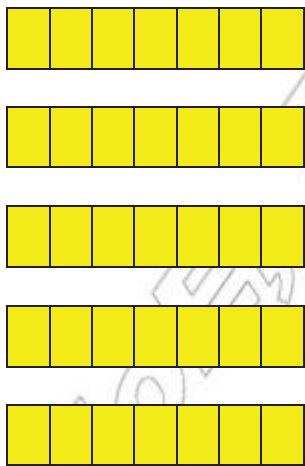
1. በ0 እና በ50 መካከል ለ7 ያለ ቀሪ የሚካፈሉ ስንት ሙሉ ቁጥሮች አሉ?
2. በአንድ ሳምንት ውስጥ ስንት ቀኖች አሉ? በዝርዝር አስረዱ።

ምሳሌ:- ሀ)

$21 \div 3 = 7$ ምክንያቱም $3 \times 7 = 21$ ስለሆነ

ለ)

ጠቅላላ 35

እያንዳንዱ ምድብ 7 ይዟል

ያሉት ምድቦች 5 ቢሆኑ

$35 \div 5 = 7$ ምክንያቱም $5 \times 7 = 35$ ስለሆነ

$35 \div 7 = 5$ ምክንያቱም $7 \times 5 = 35$ ስለሆነ

ሐ) $7 \div 7 = 1$ ምክንያቱም $7 \times 1 = 7$ ስለሆነ

$14 \div 7 = 2$ ምክንያቱም $7 \times 2 = 14$ ስለሆነ

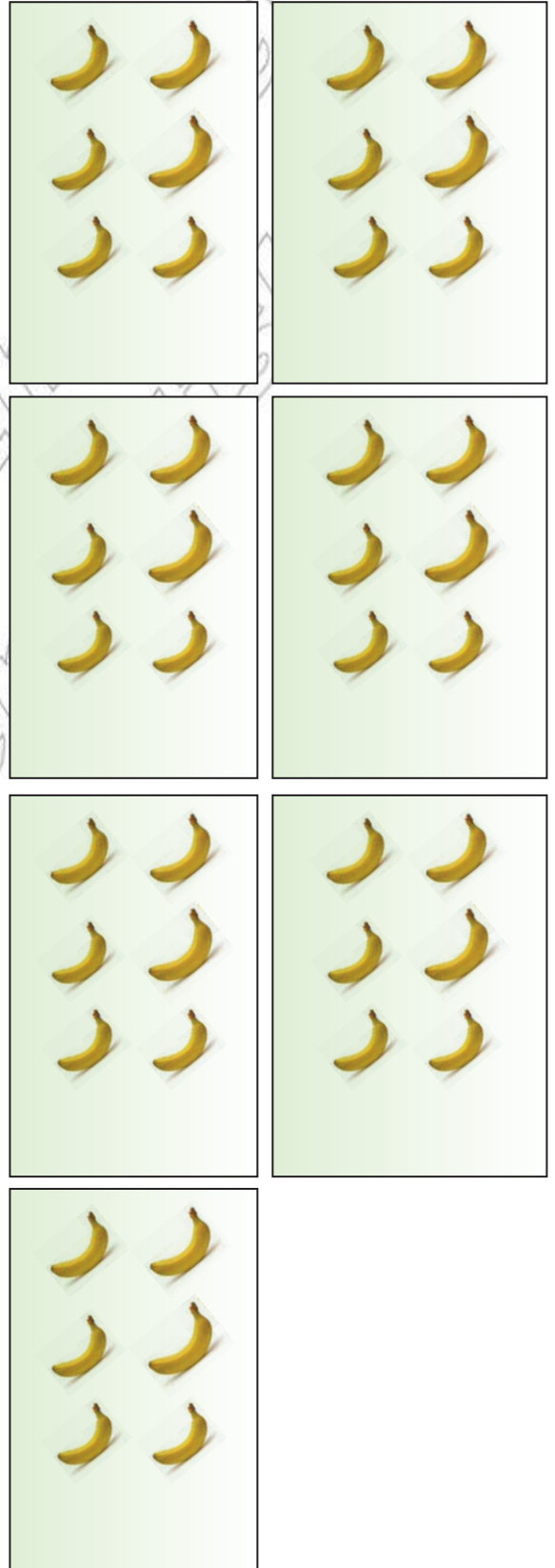
$21 \div 7 = 3$ ምክንያቱም $7 \times 3 = 21$ ስለሆነ

$28 \div 7 = 4$ ምክንያቱም $7 \times 4 = 28$ ስለሆነ

$35 \div 7 = 5$ ምክንያቱም $7 \times 5 = 35$ ስለሆነ

1. ባዶ ቦታውን መሉ::

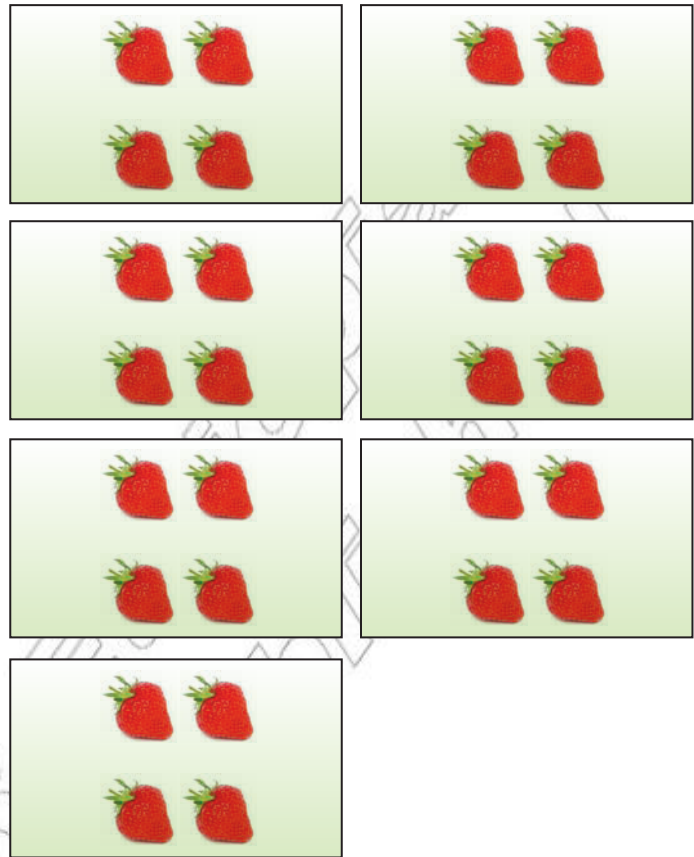
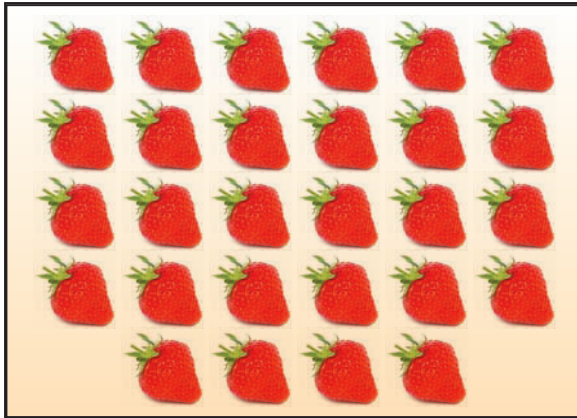
እነዚህን መቶች ለ7 ሰዎች እኩል አካፍሉ

$42 \div 7 = \underline{\quad}$

አንድ ሰው ስንት መቶ ደረሰው?

ለ)

$$28 \div 7 = \square$$

2. የሚከተሉትን በምሳሌው መሠረት አካፍሉ::

ምሳሌ:- $63 \div 7 = 9$ ምክንያቱም $7 \times 9 = 63$

ሀ. $70 \div 7 = \square$ ለ. $56 \div 7 = \square$ ሐ. $42 \div 7 = \square$ መ. $35 \div 7 = \square$

3. የሳጥኑን ዋጋ አስሉ::

ሀ. $\square \div 7 = 7$ ለ. $\square \div 7 = 21$ ሐ. $77 \div \square = 7$

4. የአንድ መፅሐፍ ዋጋ 7 ብር ነው:: በ42 ብር ስንት መፅሐፍት መግዛት ይቻላል?

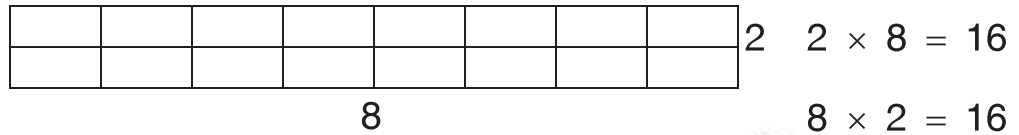
5. 56 ደብተሮችን ለ7 ተማሪዎች እኩል ብናካፍላቸው ስንት ስንት ይደርሳቸዋል?

በ8 እና በ9 ማባዛትና ማካፈል

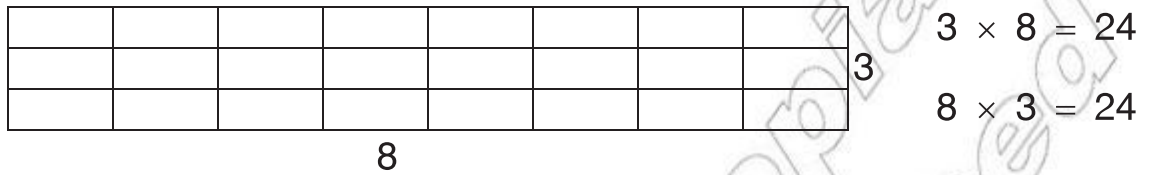
ተግባር 2.12

1. የ 8 ብዬቶች የ2 እና የ4 ብዬቶች ሊሆኑ ይችላሉን?
2. ሁሉም የ8 ብዬቶች ለ2 እና ለ4 ያለቀሪ ሊካፈሉ ይችላሉን?
3. 8 የ4 አካፋይ ሊሆን ይችላልን?
4. ሁሉም የ3 እና የ6 ብዬቶች የ9 ብዬቶች ሊሆኑ ይችላሉን? በቡድን ተወያዩባቸው::

ምሳሌ:- ሀ.

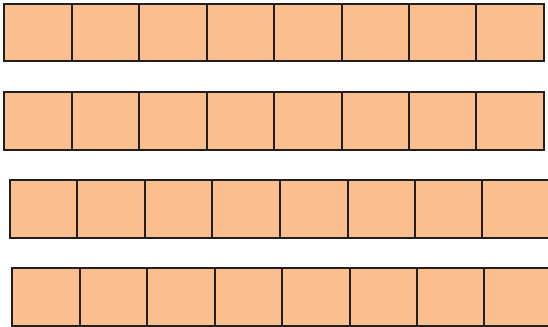

ለ.

ምሳሌ:-

ሀ.

ጠቅላላ 32 እየንዳንዱ ምድብ 8 ይዟል።
 ምድቦቹ = 4 ቢሆኑ
 $32 \div 4 = 8$ ምክንያቱም $4 \times 8 = 32$
 ስለሆነ

ለ. $56 \div 8 = 7$ ምክንያቱም $8 \times 7 = 56$

ሐ. $64 \div 8 = 8$ ምክንያቱም $8 \times 8 = 64$

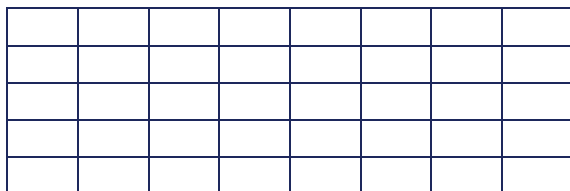
መ. $72 \div 8 = 9$ ምክንያቱም $8 \times 9 = 72$

ሠ. $80 \div 8 = 10$ ምክንያቱም $8 \times 10 = 80$

መልመሻ-2 ከ

1. የሚከተሉትን ጥያቄዎች በጥንቃቄ በመመልከት ሣጥኑን ሙሉ።

ሀ.

$5 \times 8 = \square$

- ለ.
1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	☐
17	18	19	20	21	22	23	☐

2. በምሳሌው መሠረት አስሉ።

ምሳሌ:- $72 \div 8 = \boxed{9}$ ምክንያቱም $8 \times 9 = 72$ ስለሆነ

ሀ. $64 \div 8 = \boxed{}$ ምክንያቱም $8 \times \boxed{} = 64$

ለ. $48 \div 8 = \boxed{}$ ምክንያቱም $8 \times \boxed{} = 48$

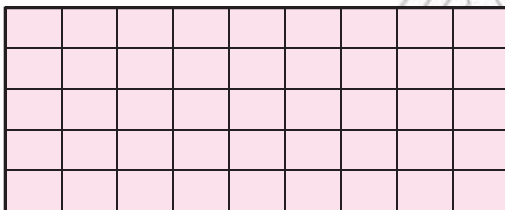
ሐ. $32 \div 8 = \boxed{}$ ምክንያቱም $8 \times \boxed{} = 32$

ምሳሌ:-

ሀ. የ9 ብዜት ወይም የ9 ጊዜ ቤት

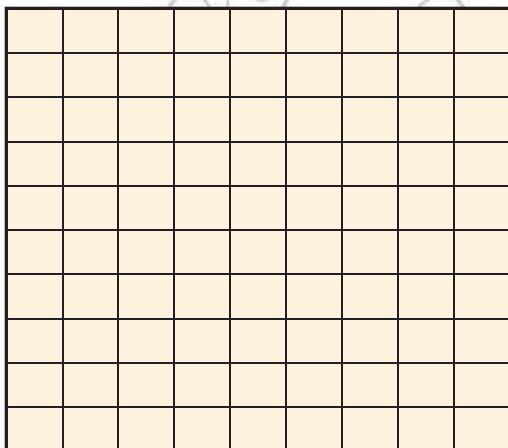
$1 \times 9 = 9$	$9 \times 1 = 9$
$2 \times 9 = 18$	$9 \times 2 = 18$
$3 \times 9 = 27$	$9 \times 3 = 27$
$4 \times 9 = 36$	$9 \times 4 = 36$
$5 \times 9 = 45$	$9 \times 5 = 45$
$6 \times 9 = 54$	$9 \times 6 = 54$
$7 \times 9 = 63$	$9 \times 7 = 63$
$8 \times 9 = 72$	$9 \times 8 = 72$
$9 \times 9 = 81$	$9 \times 9 = 81$
$10 \times 9 = 90$	$9 \times 10 = 90$
$11 \times 9 = 99$	$9 \times 11 = 99$

ለ.

$5 \times 9 = 45$ ካሬዎች ይገኛሉ።

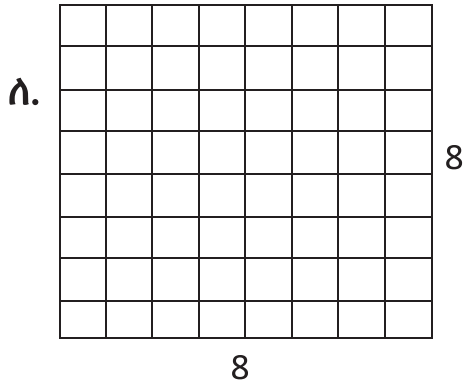
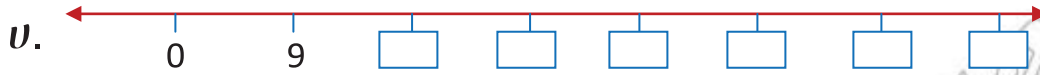
ሐ.

$9 \times 10 = 90$ ካሬዎች ይገኛሉ።

መልመጃ-2 ወ

1. የሚከተሉትን በጥንቃቄ በመመልከት ሣጥኑን ሙሉ::

$$8 \times 8 = \square$$

2. ሳጥኑን የሚተኩትን ሙሉ ቁጥሮችን አግኙ::

ሀ. $\square \times 9 = 54$

ሐ. $\square \times 9 = 45$

ሠ. $\square \times 6 = 54$

ለ. $\square \times 9 = 63$

መ. $\square \times 5 = 45$

ረ. $\square \times 7 = 63$

ምሳሌ:-

ሀ. $9 \div 9 = 1$ ምክንያቱም $9 \times 1 = 9$ ስለሆነ

ለ. $18 \div 9 = 2$ ምክንያቱም $9 \times 2 = 18$ ስለሆነ

መልመጃ-2 አ

1. በምሳሌው መሠረት አስሉ::

ምሳሌ:- 1. ሐ $\div 9 = 2$

$$\text{ሐ} = 2 \times 9$$

$$\text{ሐ} = 18$$

ሀ. $\square \div 9 = 4$

ሐ. $\square \div 9 = 8$

ሠ. $36 \div \square = 4$

ለ. $\square \div 9 = 7$

መ. $63 \div \square = 7$

ረ. $72 \div \square = 8$

2. የት/ቤታችሁ የስፓርት ክብብ 90 ደብተሮችን ገዝቶ ለ9 ተማሪዎች በስጦታ መልክ አበረከተ:: ለእያንዳንዳቸው ስንት ደብተሮች ይደርሳቸዋል?

የምዕራፍ ማጠቃለያ መልመጃ

ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ሰጡ።

1. ማንኛውም ሙሉ ቁጥር በዜሮ ሲባዛ ውጤቱ ምንድን ነው?
2. ማንኛውም ሙሉ ቁጥር በአንድ ሲካፈል ድርሻው ስንት ይሆናል?
3. የአንድን ሙሉ ቁጥር እጥፍ ለማግኘት በስንት መባዛት አለበት?
4. በ1 እና በ29 መካከል የሚገኙ የ3 እና የ6 የጋራ ብዜቶችን ዘርዝሩ።
5. በዜሮ እና በ41 መካከል የሚገኙ የ4 እና የ5 የጋራ ብዜቶች የሆኑትን ሙሉ ቁጥሮች ዘርዝሩ?
6. ባዶው ቦታ የሚወክላቸውን ሙሉ ቁጥሮች አሟሉ።
 ሀ. 7፣ 14፣ _____ ፣ _____ ፣ 35፣ _____ ፣ _____ ፣ 56
 ለ. 0፣ 8፣ _____ ፣ 24፣ 32፣ _____ ፣ _____ ፣ 56
 ሐ. 9፣ 18፣ _____ ፣ 36፣ _____ ፣ 54፣ _____
 መ. 10፣ 20፣ 30፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ 70፣ 80፣ _____ ፣ _____
7. የሳጥኑን ዋጋ ፈልጉ።
 ሀ. $30 \div 3 = \square$ መ. $77 \div 7 = \square$ ቀ. $100 \div 10 = \square$
 ለ. $40 \div 5 = \square$ ሠ. $80 \div 8 = \square$
 ሐ. $54 \div 6 = \square$ ረ. $90 \div 9 = \square$
8. 80 ተማሪዎች በ8 ክፍሎች ውስጥ እኩል እኩል ቢመደቡ በእያንዳንዱ ክፍል ውስጥ ስንት ተማሪዎች ይገኛሉ?
9. ከ1ኛ እስከ 8ኛ ክፍል ላሉ ተማሪዎች ሽልማት ተዘጋጀ። ከእያንዳንዱ የክፍል ደረጃ የሚሸለሙት ተማሪዎች ሦስት ሦስት ቢሆኑ ስንት የሽልማት እቃዎች መዘጋጀት አለባቸው?
10. በትምህርት ቤታችሁ አዳራሽ ውስጥ እያንዳንዳቸው 8 ወንበሮች የያዙ አስራ አንድ መስመሮች (ረድፎች) ቢኖሩ በአጠቃላይ በአዳራሹ ውስጥ ያሉት የወንበሮች ብዛት ስንት ነው?
11. የሒሳብ መፅሐፋችሁ የገፅ ብዛት 102 ቢሆንና በሳምንት 6 ገጾችን መማር ብትችሉ አጠቃላይ የሒሳብ መፅሐፋችሁን ለመጨረስ ስንት ሳምንቶች ይወስድባችኋል?
12. በቀለ እያንዳንዳቸው 9 የቡና ችግኝ የሚይዙ 11 የአትክልት መደቦች አዘጋጅቷል። በቀለ በጠቅላላው ስንት የቡና ችግኞችን መትከል ይችላል?
13. የማህሌት እድሜ 9 ዓመት ነው። የእናቷ እድሜ የማህሌትን እድሜ አራት እጥፍ ነው። የማህሌት እናት እድሜ ስንት ነው?